

Број: I-ОП-1-25/15-1
Дана: 26. маја 2015.
Нови Сад

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛГАС СЕНТА

Калман Миксата 37
24400 Сента

Након завршетка поступка по притужби којом се омбудсману обратио З.Б. из С., _____, Покрајински заштитник грађана је утврдио постојање неправилност у раду Јавног предузећа ЕЛГАС СЕНТА, те сагласно члану 42. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинском заштитнику грађана – омбудсману („Сл. лист АПВ, бр. 37/2014, 40/2014 – испр. и 54/2014), јавном предузећу упућује

МИШЉЕЊЕ

Јавно предузеће ЕЛГАС СЕНТА, као вршилац комуналне и енергетске делатности дистрибуције и снабдевања топлотном енергијом, повредило је право корисника комуналне услуге на обавештеност, јер није поступило сагласно законској дужности да потрошача обавести о промени цена најкасније 30 дана пре почетка примене промењених цена.

С обзиром на то да сматра да се утврђена неправилност може отклонити, омбудсман јавном предузећу упућује

ПРЕПОРУКУ

Јавно предузеће ЕЛГАС СЕНТА ће предузети одговарајуће мере како би кориснике комуналних услуга обавестило о свакој новој промени цена комуналних услуга, тако што ће одлуку о промени цена објавити у Службеном листу општине Сента и на интернет страници предузећа, а у захтеву за давање сагласности на одлуку, који упути надлежном органу општине Сента, као најранији дан почетка примене нових цена навешће први дан након истека тридесетог дана од дана објављивања одлуке о промени цена на наведени начин.

Образложење

Покрајинском заштитнику грађана обратио се З.Б. из С., _____, притужбом због непоступања надлежних вршилаца комуналних делатности сагласно законској обавези информисања потрошача о промени цена услуга од општег економског интереса у прописаном року пре почетка примене промењених цена.

У притужби се наводи да је Скупштина општине Сента донела Закључак о давању сагласности на одлуку о промени производне цене топлотне енергије А.Д. Фабрика шећера Сента ТЕ-ТО од 1. јануара 2015. године и Закључак о давању сагласности на одлуку о промени производне цене топлотне енергије тарифним купцима од 1. јануара 2015. године, а који су објављени у Службеном листу општине Сента од 30. децембра 2014. године, те да тако није извршена законска обавеза обавештавања потрошача о промени цена најкасније 30 дана пре почетка примене промењених цена.

Разматрајући наводе притужбе, омбудсман је утврдио да надлежни орган јединице локалне самоуправе није донетим актима учинио повреду права, како то подносилац указује, али да је на основу расположивих података могуће постојање евентуалне неправилности у раду вршиоца комуналне делатности као трговца, у смислу законске одредбе.

Како А.Д. Фабрика шећера ТЕ-ТО Сента врши делатност производње топлотне енергије, а цитирана законска обавеза се односи на обавештавање потрошача, који је по слову закона физичко лице које на тржишту прибавља робу или услуге у сврхе које нису намењене његовој пословној или другој комерцијалној делатности, омбудсман је покренуо поступак контроле рада Јавног предузећа „ЕЛГАС“ Сента, које врши дистрибуцију и испоруку топлотне енергије купцима, којем се и обратио захтевом за изјашњење.

У изјашњењу Јавног предузећа „ЕЛГАС“ Сента на наводе притужбе, по упућеном захтеву омбудсмана, наводи се: „Сви законе који се односе на даљинско грејање су у надлежности локалне самоуправе. Скупштина општине Сента није усвојила закон којим је дистрибутер топлотне енергије обавезан да обавештава потрошаче о промени цене топлотне енергије. Сходно томе ЈП ЕЛГАС Сента није прекршио закон.“

Законом о заштити потрошача ("Сл. гласник РС", бр. 62/2014) прописано је да је трговац дужан да потрошача обавести о промени цена најкасније 30 дана пре почетка примене промењених цена. Трговац је дужан да јавно и унапред информисе потрошача о измени методологије формирања цена и општих услова уговора, најкасније 30 дана пре почетка примене промењених цена. Када измене методологија формирања цена и промене цена услуга од општег економског интереса подлежу добијању претходног одобрења или

сагласности носиоца јавних овлашћења, трговац је дужан да јавно и унапред информисе потрошача о изменама најкасније 30 дана пре почетка примене промењених цена. (члан 88)

Потрошач има право да раскине уговор о пружању услуга од општег економског интереса ако није сагласан са променом цене, односно тарифе и изменом општих услова уговора наведеним у обавештењу трговца, као и у погледу квалитета пружених услуга. Потрошач је дужан да уплати износ за услуге које су му пружене до раскида уговора. (члан 89)

Новчаном казном у износу од 300.000,00 до 2.000.000,00 динара, казниће се за прекршај правно лице ако не обавештава потрошача о подацима из чл. 87. и 88. овог закона. (члан 160 став 1 тачка 41)

Законом о комуналним делатностима ("Сл. гласник РС", бр. 88/2011) прописано је да одлуку о промени цена комуналних услуга доноси вршилац комуналне делатности. На одлуку о промени цена комуналних услуга из члана 2. став 3. тач. 1)-8) овог закона осим превоза посмртних остатака умрлог, сагласност даје надлежни орган јединице локалне самоуправе. Уз захтев за давање сагласности из става 2. овог члана, вршилац комуналне делатности надлежном органу јединице локалне самоуправе доставља образложење које нарочито садржи разлоге за промену и детаљну структуру предложене цене. Јединица локалне самоуправе објављује захтев за давање сагласности на одлуку о промени цена комуналних услуга, са образложењем, на огласној табли у седишту јединице локалне самоуправе, као и у електронском облику путем интернета, најмање 15 дана пре доношења одлуке. Одлуком скупштине јединице локалне самоуправе о начину обављања комуналне делатности из става 2. овог члана, односно уговором о поверавању, могу се уредити услови под којима промена цене комуналне услуге може да ступи на снагу и пре добијања сагласности надлежног органа јединице локалне самоуправе, уз обавезу вршиоца комуналне делатности да надокнади разлику корисницима комуналних услуга ако надлежни орган јединице локалне самоуправе одбије да да сагласност на повећање цене. (члан 28 став 1-5)

Одлуком о условима и начину производње, дистрибуције и снабдевања топлотном енергијом („Сл. лист општине Сента“, бр.16/2013, 18/2013 и 14/2014) прописано је да се уговор о испоруци топлотне енергије закључује се у писаној форми и садржи, поред елемената утврђених законом који уређује облигационе односе и... начин информисања о промени тарифа, цена и других услова испоруке и коришћења топлотне енергије, као и друге елементе. Уколико уговор о испоруци топлотне енергије није склопљен у писменој форми, сматра се, да је уговорни однос између дистрибутера и купца настао са даном почетка испоруке топлотне енергије. (члан 34 став 3 и 4)

Цену за испоручену топлотну енергију тарифним купцима утврђује дистрибутер у складу са тарифним системом и методологијом за утврђивање цене, уз сагласност Скупштине општине. Произвођач и дистрибутер су дужни да уз захтев за давање сагласности на одлуку о промени цене топлотне енергије Скупштини општине доставе и образложење које нарочито садржи разлоге за промену и детаљну структуру цене. Приликом давања сагласности на цену односно на промену цена произвођача Скупштина општине аутоматски

треба да доноси и акт о цени односно промени цене дистрибутера. Стручна служба Скупштине општине објављује захтев за давање сагласности на одлуку о промени цене топлотне енергије, са образложењем, на огласној табли Општинске управе као и у електронском облику путем интернета на званичној веб-страни Општине, најмање 15 дана пре доношења одлуке. Тарифни систем и методологија за утврђивање цене као и закључак о давању сагласности на цене испоручене топлотне енергије објављују се у „Службеном листу општине Сента.” (члан 59 став 4-8)

Председник Надзорног одбора ЈП ЕЛГАС СЕНТА, на седници Надзорног одбора одржаној дана 5.12.2014. године, донео је Одлуку о утврђивању цене топлотне енергије која ће се примењивати од 1.01.2015. године, те је иста достављена актом бр. 603/2014 од 9.12.2014. године Одсеку за комуналне послове Општинске управе Сента.

Закључком о давању сагласности на одлуку о промени цене топлотне енергије тарифним купцима од 1.01.2015. године („Сл. лист општине Сента“, број 18/2014) уређено је да се промењене цене примењују од 1.01.2015. године (став I)

Одлуком о објављивању аката у „Службеном листу општине Сента“ („Сл. лист општине Сента“, број 12/2009) прописано је да се у Службеном листу могу, уз накнаду, објављивати акти јавних предузећа и организација када је општим актима тих предузећа тако предвиђено.

„Потрошач има право да буде обавештен пре измена цена у складу са чланом 88. Закона о заштити потрошача и право да раскине уговор у складу са чланом 89. истог закона, јер ускраћивање ових права потрошачу прописано је као прекршај на ће се правно лице казнити ако не обавештава потрошача о променама цена и ако не дозвољава потрошачу да раскине уговор о пружању услуга од општег економског интереса.“

(Мишљење Министарства трговине, туризма и телекомуникација, бр. 011-00-527/2014-03 од 19.1.2015. године)

Закон о комуналним делатностима изричито прописује да је вршилац комуналне делатности доносилац одлуке о промени цена комуналних услуга, а да на исту надлежни орган јединице локалне самоуправе даје сагласност и тиме одређује када ступа на снагу. У прилог овоме говори и законска норма по којој вршилац комуналне делатности може бити обавезан да надокнади разлику корисницима комуналних услуга ако надлежни орган јединице локалне самоуправе одбије да да сагласност на повећање цене, под условом да је претходно уређено да промена цене комуналне услуге може да ступи на снагу и пре добијања сагласности.

Обавеза јединице локалне самоуправе у вези са давањем сагласности на одлуку вршиоца комуналне делатности о промени цена, прописана Законом о комуналним делатностима, не дерогира нити је од другог утицаја на обавезу вршиоца комуналне делатности, као трговца

услуге од општег економског интереса, прописану Законом о заштити потрошача, да потрошача обавести о промени цена најкасније 30 дана пре почетка примене промењених цена.

Јавно предузеће ЕЛГАС СЕНТА обавестиће Покрајинског заштитника грађана о предузетим мерама, у року од 15 дана од дана пријема овог мишљења и препоруке.

ПОКРАЈИНСКИ ОМБУДСМАН

Анико Мушкиња Хајнрих